

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἔργασίαι ἀναστηλώσεως Βυζαντινῶν μνημείων.

Ἡ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀν. Ὁρλάνδου ὑπηρεσία ἀναστηλώσεως ἐξετέλεσε κατὰ τὸ 1940 τὰς κάτωθι ἐργασίας.

Ἐν Χρυσιάνου τῆς Τριφυλίας συνέχισε τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ μεγάλου Βυζαντινοῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιπείαν τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς ἀναστηλώσεως κ. Εὐσταθίου Στίκα. Τοῦ ναοῦ ἀνεκτίσθησαν οἱ ἐσωτερικοὶ πεσσοὶ μέχρι τοῦ ἥψους τῶν ἡμιχωνίων, ἀνακατεσκευάσθη δὲ καὶ δλόκληρος ἡ νοτία πλευρὰ ἐπὶ τῇ βάσει παλαιῶν φωτογραφιῶν τοῦ μακαρίτου Λαμπάκη.

Ἐστεγάσθησαν ἐπίσης ὁ γυναικωνίτης καὶ ὁ νάρθηξ διὰ κυλινδρικῶν θόλων καὶ ἀσπίδων calottes) Ὑπολείπεται πλέον μόνον ἡ ἀνακατασκευὴ τοῦ τρουλλοῦ. Αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ λεπτομέρειαι τοῦ ναοῦ ἐμελετήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Στίκα, ὅστις θέλει δημοσιεύσει περὶ αὐτοῦ εἰδικὴν μελέτην.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐστερεώθησαν καὶ συνεπληρώθησαν τὰ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τείχη τῆς πόλεως, ἐστερεώθη δ' ὡσαύτως καὶ ὁ ναὸς τῶν 12 Ἀποστόλων, οὗ τὰ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀλλοιωθέντα παράθυρα τῆς βορείου πλευρᾶς ἀποκατεστάθησαν εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν δίλοβον σχέδιον. Ἐγένετο ἐπίσης ἐν ταῦθα καὶ ἐπισκευὴ τῆς κεραμώσεως, καὶ δὴ καὶ ἀπόξεις τῶν ἐσωτερικῶν ἀσβεστοκονιαμάτων τοῦ τρουλλοῦ, ἧτις ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνακάλυσιν θαυμασίων ψηφιδωτῶν παραστάσεων, ἧτοι ἐν τῷ μέσῳ μὲν τῆς προτομῆς τοῦ Παντοκράτορος—οὗτινος δυστυχῶς ἔλλειπει ἡ κεφαλὴ—πέριξ δὲ χοροῦ ὁλοσώμων προφητῶν κρατούντων ἀνεπτυγμένα εἰλητάρια μετὰ ρητῶν. Ἡ διατήρησις τῶν προφητῶν εἶναι ἄσφογος, μόνον δὲ τοῦ βάθους εἶναι ἑλλιπής, διότι οἱ ἐπιχειρήσαντες τὴν κοινίαν ἐφρόντισαν νὰ ἀφαρέσουν τὰς εἰκόνας λόγῳ τῶν χρυσῶν φυλλαρίων, ἅτινα ἔφερον.

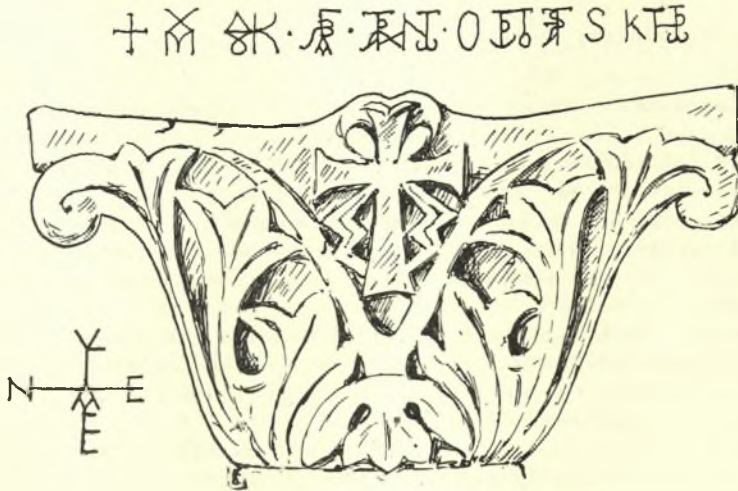
Ἐν Φέρας τῆς Θράκης (Φερετζίκ) ἐτέθησαν ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ κιγκλιδώματα παραθύρων Βυζαντινοῦ σχεδίου. Ἀπεξέσθησαν ἐπίσης τὰ ἐξωτερικὰ κονιάρια ἀποκαλύψαντα μικρὰ μὲν κογχάρια κατὰ τὴν μέσσην ἀψίδα τοῦ ἱεροῦ, κεραμοπλαστικά δὲ κοσμήματα κατὰ τὰς μικράς.

Ἐν Στεμνίτση τῆς Γορτυνίας ἐστερεώθησαν δι' ὑποθεμελίωσεως οἱ ναοὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τῶν Ἀγ. Ἀναργύρων καὶ τέλος ἐν τῇ Μ. Ὁσίῳ Μελετίῳ ἐπὶ τοῦ Κιθαιρώνος ἀνακατεσκευάσθη ἡ τοξοστοιχία τοῦ ἡλιακοῦ τῆς νοτίας πλευρᾶς τῆς ἀλλῆς.

Ἀρχαιολογικαὶ εἰδήσεις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑταῖροι καὶ φίλοι τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας, ἀνεκοίνωσαν ἡμῖν τὰ ἑξῆς· Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπισκευὴν τῆς μονῆς τῆς Παμμακαρί-

στον ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς μεσημβρινῆς πλευρᾷ τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ταρχανιώτου, παρὰ τὴν στέγην, ἀνεκαλύφθη, ἐκ κεράμων φιλοτεχνηθεῖσα, ἡ ἐξῆς κτιτορική ἐπιγραφή· † Μιχαὴλ Δούκας Γλαβᾶς Ταρχανιώτης ὁ πρωτοστράτωρ καὶ κτήτωρ. (εἰκ. 1).

Εἰκ. 1. Ἡ ἐκ κεράμων κτιτορική ἐπιγραφή καὶ ἐν τῶν κιονοκράνων τῆς παρὰ τὴν μονὴν Παμμακαρίστου ἀνεκαλυφθείσης κινστέρνας μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ μονογράφηματος.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῆς μονῆς τῆς Παμμακαρίστου, κατὰ τὴν κατασκευὴν ἀντιαεροπορικῶν καταφυγίων, ἀνεκαλύφθησαν τρεῖς Βυζαντιναὶ κινστέρναι. Τούτων ἡ μία κειμένη Β. Α. τῆς μονῆς εἰς ἀπόστασιν δέκα μέτρων ἀπὸ τῆς κόγχης τῆς βορείας πλευρᾷ αὐτῆς, ἔχει μῆκος 21,50 καὶ πλάτος 7 μέτρων καὶ κατευθύνεται ἀπὸ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν. Ἡ ὀροφή αὐτῆς στηρίζεται ἐπὶ 14 κίωνων διαφόρων διαμέτρων, ἐχόντων κιονόκρανα ποικιλόμορφα. Τρία τῶν κιονοκράνων τούτων φέρουσι τὸ ἀριστερὰ τῆς πρώτης εἰκόνος μονογράφημα, τέσσαρα εἶναι τραπεζιόπλευρα μὲ σταυρούς, τρία ἀκατέργαστα καὶ τέσσαρα Θεοδοσιανά, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν σπανιώτατον (εἰκ. 1) διὰ τὴν θέσιν, ἣν κατέχει ὁ σταυρὸς ἀντικαθιστῶν ἄνθος ἢ ἄκανθαν.

Ἐπὶ ἐνὸς κορμοῦ κίονος ὑπάρχει σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας μήκους 1 μ. καὶ πλάτους 0,32.

Ἡ κινστέρνα αὕτη ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ δαπέδου τῆς μέχρι τῆς ὀροφῆς ἔχει ὕψος περίπου 5 μ. διὰ τὰ εὖρωμεν ὁμως τὸν ἀρχικὸν πυθμὲνα εἶναι ἀνάγκη νὰ κατέλθωμεν 2 μ., ὥς ἔχομεν ἐξακριβώσει. Ὡστε τὸ πραγματικὸν ὕψος αὐτῆς εἶναι 7 μ.

Σήμερον εἰς τὴν κινστέρναν ὑπάρχουσι 2 εἰσοδοὶ ἀμφότεραι νεωστὶ ἀνοιγεῖσαι.

Ἡ δευτέρα κινστέρνα εὕρηται εἰς ἀπόστασιν 200 μ. ἀπὸ τῆς Παμμακαρίστου ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Χατζῆ Ἱμπραὶμ καὶ Κερογλοῦ Μείχανέ σοκάκ.

Αὕτη ἔχουσα μῆκος 22 μ. καὶ πλάτος 8 καὶ κατεύθυνσιν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, εἶναι ἐπικεχωσμένη κατὰ 2 μ. καὶ φαίνεται ὅτι ἦτο πολὺ μεγαλυτέρα. Μὲ τὴν κιστέρναν ταύτην καὶ τὰ παρὰ τὴν βορείαν πλευρὰν αὐτῆς Βυζαντινὰ ἐρείπια, ἅτινα κεῖνται ἐπὶ περιόπτου θέσεως ἀφ' ἧς ἀποβλέπει τις πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ βουνοῦ τοῦ Αὐξεντίου, πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ Κερατίου κόλπου καὶ ὅλων τῶν πεδιάδων τῆς Περαιᾶς καὶ τοῦ Πικριδίου, πρὸς δυσμὰς δὲ μέχρι τοῦ Κοσμιδίου καὶ πέραν σχετίζομεν τὸ ἑξῆς χωρίον τοῦ Φραντζῆ (Βιβλ. III, κεφ. XII, 307). «Τὰς δὲ οὐσας μοναχὰς ἐν τῇ Παμμακαρίστῳ προσέταξεν ἀπελθεῖν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου προφήτου Προδρόμου Ἰωάννου τοῦ ἐν τῷ Τρούλλῳ, ὅπου ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ρινοτιμήτου ἡ πενθέκτη ἁγία σύνοδος συνηθροίσθη. Παλᾶιον γὰρ τοῦτο περιφανὲς τῷ τότε καιρῷ ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἐγγὺς τῆς Παμμακαρίστου κατὰ τὸ βόρειον μέρος».

Τέλος τρίτη κιστέρνα ἀνεκαλύφθη παρὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ Καφετῆ Τζαμί εἰς ἀπόστασιν 10 μ. ἀπ' αὐτοῦ· ταύτην ὅμως, δυστυχῶς, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν, ἅτε κεκλεισμένης τῆς εἰς αὐτὴν εἰσαγωγῆς θύρας· ἐπληροφορήθημεν μόνον ὅτι στηρίζεται ἐπὶ τριῶν κιόνων.

Ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Τξιχαγκίρ (ὁδὸς Γκυνεσλί εἰς τὴν γωνίαν τοῦ παιδικοῦ κήπου) ἄνωθι τῆς Ἀργυρουπόλεως, ἔνθα ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Ἑλαιά, ἀνεκαλύφθησαν δύο ἐπιτύμβιοι λίθοι * φέροντες τὰς ἑξῆς ἐπιγραφάς.

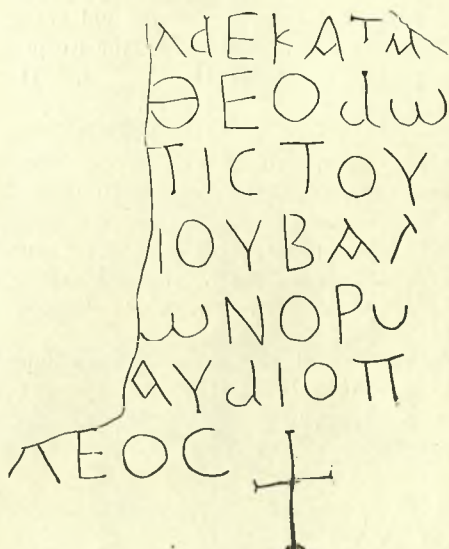
† ΕΝΘΑΔΙ
ΚΑΤΑΚΙΤΕ
ΘΕΟΔΩΝ
ΡΟCΒΥΖΑ
ΤΙΟCΥΙΟC
ΜΑΚΑΡΙΟΥ

† Ἐνθάδε
κατάκειται
Θεόδω
ρος Βυζάν
τιος υἱὸς
Μακαρίου

Εἰκ. 2. Ἡ ἐπιγραφὴ τῆς μιᾶς τῶν ἄνωθεν τῆς Ἀργυρουπόλεως εὐρεθεισῶν ἐπιτυμβίων πλακῶν.

* Ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης καὶ ἄλλοτε εὐρέθησαν παρόμοιοι ἐπιτύμβιοι πλάκες. τὰς ὁποίας περιέγραψεν ὁ Σιδερίδης ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολ. Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως, τόμ. 32, σ. 132.

*Ὡς καὶ ἐν τῷ πανομοιότυπῳ καταφαίνεται (εἰκ. 2) ἡ ἐπιγραφή αὕτη εἶναι πλήρης καταλαμβάνουσα τὸ ἥμισυ τῆς πλακός, ἐχούσης μῆκος 0,61 καὶ πλάτος 0,29 μέτρον.

Ἐνθ' ἰάδε κατά-
κιτε| Θεόδω
ρός| τις τοῦ
. . . ιου βαλ
. . . ων ορν
Κλ' αὐδιοπ
ό|λεος †

Εἰκ. 3. Ἡ ἐπὶ τῆς ἐτέρας ἐπιτυμβίου
πλακός ἐπιγραφή.

*Ἡ ἀνωτέρω ἐπιγραφή (εἰκ. 3.) ἔχουσα διαστάσεις 0,70×0,30 μ. ὡς ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ γράμματος δέλτα φαίνεται, ἀνήκει πιθανώτατα εἰς τὸν ἕκτον μ. Χ. αἰῶνα.

*Ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Εὐγενίου, πλησίον τοῦ κεντρικοῦ ταχυδρομείου Σταμπούλ, ἔνθα ἐκτίζετο τὸ βακουφικὸν κτῆμα Βαλντέ Χάν, ἀνεκαλύφθη τμήμα πλακός ἐνεπιγράφου μεγάλην ὁμοιότητα ἐχούσης πρὸς τὰς ἐπιτυμβίους πλάκας, αἵτινες εἶναι διεσκορπισμέναι ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ ἀριστεροῦ κλίτους τῆς Παμμακαρίστου.

*Ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς πλακός ἀναγινώσκεται

ΕΥΡΕΙΝ ΕΝ ΚΡΙCΕΙ

Τὰ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἀκαδημείας Ἀρχεῖα.

Α'. Τὸ ἱστορικὸν Λεξικόν.

Κατὰ τὸ 1940 ὁ διευθυντής καὶ οἱ συντάκται τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἀπεδελτίωσαν πολλὰ ἔντυπα βιβλία καὶ χειρόγραφα, συνέχισαν δὲ τὴν τύπωσιν τοῦ

ἔργου προχωρήσαντες μέχρι τοῦ 38ου τυπογραφικοῦ φύλλου τοῦ τρίτου τόμου, ἤτοι μέχρι τῆς λέξεως α ὅ τ ο ς.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἐπιμελεία τοῦ διευθυντοῦ κ. Ἀνθίμου Παπαδοπούλου, ἐξέδωκαν καὶ τὸν πρῶτον τόμον ἰδίου περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον Λεξικογραφικὸν Δελτίον, τὸ ὁποῖον θὰ κυκλοφορήσῃ λίαν προσεχῶς.

Β'. Τὸ Μεσαιωνικόν.

Ἡ ἐν τῷ Μεσαιωνικῷ Ἀρχεῖφ ἐργασία περιεστράφη ἀπ' ἑνὸς μὲν περὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀπὸ ἐπόψεως ἱστορικῆς καὶ γλωσσικῆς ἀποδελτίωσιν κειμένων πεζῶν καὶ ἐμμέτρων τῆς περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας, ἀπ' ἑτέρου δὲ τὴν συμπληρωτικὴν ληματογράφειν (καθιέρωσιν δευτέρου καὶ τρίτου ἐνίοτε λήμματος, παρὰ τὸ πρῶτον καὶ βασικόν) πολλῶν δελτίων τοῦ Ἀρχείου ἀναφερομένων εἰς πρόσωπα καὶ τοπωνύμια τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τὸν συναφῆ καταρτισμὸν παραπεμπτικῶν δελτίων, καταστάντος οὕτως ἀπλῶς προσитоῦ τοῦ ὕλικου τοῦ Ἀρχείου.

Ὡσαύτως κατὰ τὸ 1940, ἐπιμελεία τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου κ. Ἐμμανουὴλ Κριαρᾶ, ἐδημοσιεύθη ὁ πρῶτος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος του περιλαβὼν πραγματείας ἀναφερομένας εἰς ζητήματα φιλολογικά, ἱστορικά καὶ γλωσσικά τῆς περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας.

Κατὰ τὸ αὐτὸ τέλος ἔτος καταρτισθεὶς ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἀρχείου ἐψηφίσθη ἑκτενὴς νέος κανονισμὸς ἀποδελτίωσεως τοῦ δι' αὐτὸ χρησιμοποιοῦντος ὀνόματος ὕλικου.

Γ'. Τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον.

Τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον κατὰ τὸ 1940 ἐπλουτίσθη διὰ πεντήκοντα χειρογράφων, ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς 8156. Ἐκ τῶν χειρογράφων τούτων πέντε προέρχονται ἐξ ἀποστολῶν τοῦ προσωπικοῦ, ἑξ ἑκ βραβείων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τέσσαρα ἐξ ἀγορᾶς, εἴκοσιν ἐκ δωρεῶν καὶ δεκαπέντε ἐξ ἀποδελτίωσεως χειρογράφων τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ.

Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἀπεδελτιώθησαν τεσσαράκοντα δύο χειρόγραφα, καταταχθείσης τῆς ὕλης των, συνεχίσθη ἡ συστηματικὴ κατὰτάξις τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων καὶ παροιμιῶν καὶ συνετάχθη διεξοδικὸν ἐρωτηματολόγιον ἀναφερόμενον εἰς τὰ γαμήλια ἔθιμα τοῦ νεοελληνικοῦ λαοῦ.

Τέλος ἐξεδόθη ὁ Α'. τόμος τῆς «Ἐπετηρίδος τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου» περιέχων μελέτας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀρχείου ὡς καὶ ἐρωτηματολόγιά τινα, πρὸς καθοδήγησιν τῶν συλλογῶν λαογραφικοῦ ὕλικου.

Δ'. Τὸ Ἀρχεῖον Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου ἡσχολήθη κατὰ τὸ 1940 μὲ τὴν σύνταξιν ἐκ τοῦ ἤδη ἀποδελτιωθέντος ὕλικου ἀλφαβητικοῦ λεξιλογίου ἀναφερομένου εἰς τὸ δίκαιον, κεχωρισμένως δι' ἕκαστον συγγραφέα. Τὸ νέον τοῦτο σύστημα ἀλφαβητικῆς τρόπον τινὰ ὁρολογίας συνοδεύεται καὶ ὑπὸ πε-

ριωρισμένου υπομνηματισμοῦ, ὁσάκις συμβαίνει ὠρισμένοι τινὲς ὅροι, ἔννοιοι ἢ διατάξεις νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συσχετιθῶσι πρὸς τὰς πηγὰς τῆς Ρωμαϊκῆς ἢ Βυζαντινῆς νομοθεσίας καὶ νὰ φαίνωνται ἢ ὡς λογικὰ συμπεράσματα τῶν νομοθεσιῶν τούτων ἢ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς αἰτίαι καὶ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις διὰ τὴν λήψιν ἄλλων μεταγενεστέρων νομοθετικῶν μέτρων μνημονευομένων ἐπ' ἴσης ἐν ταῖς πηγαῖς. Οὕτω π. χ. ἐν τῷ περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης κεφαλαίῳ τὸ χωρίον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου (P.G. 37: 124) ἐνθα τονίζεται ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποτελῇ ἀδίκημα ἢ πρὸς τινα ἀνόνσιον οἰκειότης, μετὰ τοῦ παλαιότερου ἀφορισμοῦ τοῦ Καλλιστράτου (Dig. 48. 19. 26=Βασιλ. 60. 51. 25) «ἕτερος ἐξ ἁμαρτήματος ἑτέρου οὐχ ὑφίσταται σπῖλον» δέον νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐχρησίμευσεν ὡς αἰτία καὶ εἰσηγητικὴ ἐκθεσις τῆς κατὰ τὸ 399 θεσπισθείσης ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Ἀρχαδίου καὶ Ὀνωρίου διατάξεως (ἐν Cod. 2, 42. 22=Βασιλ. 60. 51. 59) ἣτις λέγει· «θεσπίζομεν ἐκεῖσε εἶναι τὴν τιμωρίαν ὅπου καὶ τὸ ἁμάρτημά ἐστιν, τοὺς δὲ συγγενεῖς τοὺς ἐγνωσμένους, τοὺς οἰκείους μακρὰν ἀπὸ τῆς συκοφαντίας ἐκβάλλομεν οὕστινας ὕπευθύνους ἢ τοῦ μύσους κοινῶνια μὴ ποιεῖ· οὐδὲ γάρ ἡ συγγένεια ἢ ἡ φιλία ἄδικον ἔγκλημα προσδέχονται· τὰ οὖν ἁμαρτήματα τοὺς ἰδίους κατεχέτω αὐθέντας» ὡς καὶ τῆς Νεαρᾶς 134. 4 τοῦ Ἰουστινιανοῦ, πρὸς ἃ χωρίαι δέον νὰ παραβληθῶσι καὶ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἐν πολλοῖς ἀντιφατικαὶ καὶ ἀναιρετικαὶ τῆς ἀρχῆς «ἐκαστος ἐν ταῖς ἐαυτοῦ ἁμαρτίαις ἀποθάνειται».

Μία τοιαύτη προέκτασις τῶν νομικῶν πηγῶν εἰς τὰ μὴ νομικὰ μεσαιωνικὰ Ἑλληνικὰ κείμενα ἀποτελεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἓνα τῶν οὐσιωδῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τοῦ Ἀρχείου.

Τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους.

Α'. Ἡ ταξινομήσις τῶν συλλογῶν τῶν Ἀρχείων συνεχίσθη κανονικῶς μέχρι τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ταξινομήσεως τοῦ Ἀρχείου τοῦ Ἀγῶνος, ἡ ὑπηρεσία ἐπελήφθη τῆς κατατάξεως τοῦ Καποδιστριακοῦ Ἀρχείου, οὗτινος ἐταξινομήθη πλήρως τὸ τμήμα τοῦ ἔτους 1828 (Γενικὴ Γραμματεία, Ἐκτακτοὶ Ἐπιτροποὶ. Ἐπιτροπὴ Οἰκονομίας καὶ Γενικὸν Φροντιστήριον). Διακοπείσης, ἔνεκα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου τῆς ταξινομήσεως τοῦ Καποδιστριακοῦ Ἀρχείου τοῦ ἔτους 1829, ἡ ὑπηρεσία ἐπεράτωσε τὴν κατάταξιν τοῦ Μοναστηριακοῦ Ἀρχείου, οὗ τὸ μέγιστον τμήμα εἶχεν ἤδη ταξινομηθῇ ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῶν Γενικῶν Ἀρχείων μακαρίτου Φ. Πολίτου.

Β'. Κατὰ τὸ ἔτος 1940 εἰσῆχθησαν εἰς τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα ἐκ δωρεᾶς ἢ ἐξ ἀγορᾶς αἱ κάτωθι συλλογαί :

α') Ε κ δ ω ρ ε ᾱ ς :

1) Τρία ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1843, 1844 καὶ 1867 ἀναφερόμενα εἰς τοὺς Ἑμμανουὴλ καὶ Νικόλαον Σαραντίδας.

2) Τέσσαρα ἔγγραφα πρὸς τὸν Ἀρειὸν Πάγον (31 Μαρτίου 1822, 3 Μαΐου, 16 Μαΐου καὶ 31 Ὀκτωβρίου 1822).

3) Τὸ Ἀρχεῖον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Ἀδελφότητος (1878), ὡς καὶ τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἐταιρείας (1896—97) ἐκ φακέλων συνολικῶς 13 καὶ 10 βιβλίων.

4) «Ἡμερολόγιον τῶν κατὰ θάλασσαν ἐκστρατειῶν τοῦ ἐκ τῆς νήσου Ὑδρας πλοιάρχου Γεωργίου Σαζίνη ἐπὶ τοῦ βρικίου ὁ Μιλιτιάδης ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ναυάρχου Ἀνδρ. Μιαούλη τοῦ 1824, 25, 26 καὶ 27».

β') Ἐξ α γ ο ρ α ς :

1) Τέσσαρες ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ τῶν χρόνων τῆς Ἐπαναστάσεως τρεῖς πρὸς Ν. Ταμπακόπουλον καὶ μία τοῦ Ἀνδρ. Ζαΐμη πρὸς Κανέλλον Δελληγιάννην (τοῦ ἔτους 1821 πᾶσαι). Ἐν ἰδιωτικὸν πωλητήριον ὑπογραφόμενον ὑπὸ Ἀθανασ. Κανακάρη (Κων]πολις, 16 Σεπτ. 1811). Ποίημα ἐπιγραφόμενον : «Στίχοι προτρεπτικοὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους . . . ». Γράμμα *indulgentiae* τοῦ Πάπα Πίου τοῦ Θ' (1817).

2) Μικρὰ συλλογὴ (69 ἐγγράφων) περιέχουσα ἀλληλογραφίαν ἑλληνικοῦ ἐμπομπορικῶ οἴκου τοῦ ἐξωτερικοῦ (1774—1839) καὶ τεῦχος ἐξ ὀκτὼ φύλλων ἐπιγραφόμενον : «Δοσοληψία μετὰ τοῦ Δήμτζα Νάσε καὶ Ἀθανασίου Χ' Μακρύ» (1811—1818).

3) Τεῦχος βυρσόδετον ἐκ φύλλων γεγραμμένων 103 περιέχον πόνημα ἔμμετρον περὶ τῆς ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ πυρκαϊᾶς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κλπ.

4) Μικρὰ συλλογὴ Ἀντωνίου Βαρβαρίγου ἐξ ἑνδεκα σημαντικῶν ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1822—24.

5) Τεῦχος χειρόγραφον γαλλιστὶ γεγραμμένον καὶ ἀναφερόμενον εἰς τὰ γεγονότα τοῦ Ὀκτωβρίου 1862 ἐπὶ τῆς φρεγάτας «Ἀμαλία», ἐκ φύλλων 24 πιθανῶς συγγραφέν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τῆς Ἀμαλίας Παλάσκα.

6) Μικρὰ συλλογὴ ἐξ 29 ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1825—1827, καὶ

7) Ἐκ τῆς συλλογῆς Χώτζη 43 ἐγγραφα καὶ δύο τεύχη ἐμπορικῶ, διπλωματικοῦ καὶ ἰδιωτικοῦ περιεχομένου τῶν ἐτῶν 1766—1829.

Ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Ὅμας Μακεδόνων λογίων ἵδρυσε πρό τινος χρόνου ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιστημονικὴν Ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν» σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι, ἅφ' ἐνὸς μὲν ἡ δημοσίευσις αὐτοτελῶν μελετῶν καὶ εἰδικοῦ περιοδικοῦ πρὸς προαγωγὴν τῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀναφερομένων μελετῶν, ἅφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐξύψωσις τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Μακεδονικοῦ λαοῦ.

Οἱ φιλοπάτριδες ἱδρυταί, ἐφαρμόζοντες τοὺς σκοποὺς τούτους, κατὰ τὸ βραχὺ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἑταιρείας διάστημα, ἐδημοσίευσαν τὸ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημείας Ἀθηνῶν βραβευθὲν ἔργον τοῦ κ. Ι. Βασδραβέλλη «Οἱ Μακεδόνες κατὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας 1796—1832» ὡς καὶ τὸν ὁσονούπω μέλλοντα νὰ κυκλοφορήσῃ ἐξ ὑπερπεντακοσίων σελίδων πρῶτον τόμον τοῦ ἀξιολόγου περιοδικοῦ Μακεδονικά. Προσέτι προεκήρυξαν δύο διαγωνισμούς, ἕνα πρὸς συγγραφὴν ἔργου μὲ θέμα «ἡ ἀγωνία τοῦ λαοῦ τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν 19ον καὶ τὸν 20ὸν αἰῶνα» καὶ ἕτερον πρὸς συλλογὴν γλωσσικοῦ καὶ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ Μακεδονίας.

Ἐκ παραλλήλου εἰς διάφορα Μακεδονικά κέντρα, ἔνθα ἱδρύνθησαν παραρτήματα τῆς Ἑταιρείας, ἔκαμον σχετικὰς μὲ τὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρείας διαλέξεις.

Ἡ ἐγνώσμενη δραστηριότης τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας, καὶ μάλιστα τοῦ μετ' ἰδιαιτέρου ζήλου κατευθύνοντος τὰς ἐργασίας αὐτῆς κ. Α.

Σιγάλα, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, ἐγγυῶνται περὶ τῆς πλήρους εὐδοκίμησης τῆς ἀρτισυστάτου Ἑταιρείας, εἰς ἣν εὐχόμεθα πλήρη ἐπιτυχίαν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελίς	Στίχ.	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
83	26	κάμῃ	τάμῃ
94	10	διαγραφτέον τὸ (εἰκ. 4.)	
»	16	(εἰκ. 5 καὶ 6)	(εἰκ. 4, 5 καὶ 6)
102	σημ. 1	καὶ ρωμαιοκαθολικοὺς	μὴ ρωμαιοκαθολικοὺς
113	ἐπιγραφὴ 6 στ. 7	circustante	circostanti
114	ἐν ἀρχῇ	προσθετέον : Ζ'. ΕἴΓΓΡΑΦΑ	
121	ἔγγραφον 5 ἐν τῷ στίχῳ 3	τῆς περιλή-	
	λήψεως	ἀντὶ μὲ ὀρθόδοξον	μὴ ὀρθόδοξον
253	18	Ἑλλήν οὔτε Λατῖνος	Ἑλλήν ἢ Λατῖνος
276	σημ. 4	ἐκδιδομέναις ἐκδιδομένοις	ἐκδεδομέναις ἐκδεδομέ-
			νοῖς
277	1	νομοθέτης	ὀνοματοθέτης
279	σημ.	Cam-boy-cin	Cam-bog-cin
280	σημ.	Cam-boy	Cam-bog